

Neil T. Anderson en zijn 'Freedom in Christ Ministries': Een algemene kritiek

Elliot Miller, <http://www.equip.org/PDF/DA080.pdf>

Dit is een heruitgave van het *inleidende deel* van een serie artikelen die voor het eerste verschenen zijn in het Christian Research Journal, volume 21, nr. 1 (1998). De artikelen zelf bereikt u hier:

<http://www.equip.org/PDF/DA081.pdf>

<http://www.equip.org/PDF/DA082.pdf>

<http://www.equip.org/PDF/DA083.pdf>

<http://www.equip.org/PDF/DA084.pdf>

<http://www.equip.org/PDF/DA085.pdf>

<http://www.equip.org/PDF/DA086.pdf>

&

<http://www.equip.org/PDF/DD075.pdf>

<http://www.equip.org/PDF/DO040.pdf>

Vertaling, plaatjes, inlas WOL en voetnoten door M.V.

PAS OP VOOR NEIL ANDERSON EN "FREEDOM IN CHRIST MINISTRIES"

Friday Church News Notes, 4 december 2004 (WOL).

Neil Anderson, stichter en president emeritus van "Freedom in Christ Ministries"¹ oefent een belangrijke invloed uit door zijn boeken en seminaries. Terwijl sommige dingen die Anderson leert schriftuurlijk en dienstig zijn, wordt de waarheid vermengd met erg gevaarlijke dwalingen. Hij leert dat gelovigen geen zondenatuur hebben, dat zij demonisch bezeten kunnen zijn, dat zij direct tot de duivel kunnen spreken, dat overgeërfde en demonische vloeken een realiteit zijn voor het kind van God, dat rituele gebeden effectief kunnen zijn, dat gedemoniseerde gelovigen een zevenstappen-bevrijdingsplan moeten volgen, etc. De weerlegging van deze dwalingen is niet moeilijk, om de simpele reden dat het Nieuwe Testament absoluut geen steun geeft aan zulke dingen. Wanneer de apostelen het probleem van de zonde in het leven van de christen behandelden, wat zij in de meeste van hun brieven doen, brachten zij nooit zulke dingen ter sprake als demonisatie, overgeërfde vloeken of multi-stappen-plannen. De reden waarom deze dingen niet behandeld werden in de apostolische brieven is dat deze eens en voor altijd werden afgehandeld op het kruis van Golgotha en de gelovige sindsdien volmaakt werd in Christus! Zo simpel ligt dat. Wanneer wij zien dat een man niet leert overeenkomstig het Woord van God, dan is het wijs hem te mijden (Rom. 16:17; Spr. 14:15). Een uitvoerig rapport over Andersons bediening is verkrijgbaar op de website van Christian Research Institute: <http://www.equip.org/PDF/DA080.pdf> [artikel hierna].
<http://www.wayoflife.org/fbns/fridaynews/2004/fridaynews041224.html>

EEN BLIK OP DE PROBLEMATISCHE LERINGEN

Met zijn invloedrijke "Freedom in Christ Ministries" brengt Neil T. Anderson zijn zogenaamde "bondage breaking" (gebondenheid brekende) boodschap van heiliging en geestelijke oorlogvoering aan christenen wereldwijd. Alhoewel sommige van zijn leringen dienstig kunnen zijn, zijn vele andere te beschrijven als "bondage making" (tot gebondenheid leidend) in plaats van "bondage breaking". Hierna enkele problematische leringen die we zullen behandelen in de serie artikelen:

- Christenen bezitten niet langer de zondenatuur.

---

¹ <http://fcm.org/>

- Christenen blijven zondigen, maar niet zozeer uit morele perceptie dan wel omdat zij zichzelf veeleer als zondaars zien in plaats van als heiligen.
- Christenen kunnen, al dan niet dikwijls, *gedemoniseerd* (bewoond en gecontroleerd door demonen) zijn.
- Om overwinning te krijgen over de duivel, moeten christenen leren direct tot hem te spreken, en dat moet luidop gebeuren (omdat de duivel geen gedachten kan lezen), zelfs in openbare plaatsen. Evenzo moeten christenen voorzichtig zijn met wat zij luidop tot God zeggen, omdat Satan luistert en hij die informatie tegen hen kan gebruiken.
- Elke keer als iemand bepaalde soorten zonden (b.v. seksuele) begaat, kan Satan in iemands leven binnenkomen. Een algemene belijdenis van die zonde kan vergiffenis brengen, maar dat zal geen van Satans bolwerken breken. Om Satan uit iemands leven te krijgen, moet *elke* gebeurtenis van die zonde geïdentificeerd en mondeling verworpen worden.
- De noodzaak om verleden zonden te identificeren en af te wijzen is niet beperkt tot iemands eigen leven, maar ze reikt verder tot iemands voorouders, hetgeen geadopteerde kinderen bijzonder kwetsbaar maakt voor demonische bolwerken. Anderson verzekert ons echter dat “zelfs een geadopteerd kind een nieuwe schepping in Christus kan worden”.
- Ritueel satanisch misbruik en “multiple personality disorder” (MPD, verstoring door meerdere persoonlijkheden) zijn dingen die algemeen veroorzaakt worden door een grote satanische samen-zwering. Anderson beweert eerste-hands-kennis te bezitten dat onze kerken geïnfiltrerd werden door satanisten: “There are breeders out there. We’ve encountered people who are doctors and lawyers and pastors who are Satanists”.
- Satan is zo woedend op Andersons bediening dat hij fantastische fysieke aanvallen tegen hem heeft gepleegd, zoals het bijten in zijn hand en het schrijven van een boodschap op zijn badkamer-spiegel.
- Alhoewel in de Bijbel vervloekingen strikt het prerogatief zijn van God, wijst Anderson echte kracht toe aan satanische vervloekingen [als een gevaar voor christenen] en leert hij dat die moeten opgeheven worden door formulegebeden.
- Onder de vele bijkomende onbijbelse, sensationele, en vrees veroorzakende ideeën die in zijn boeken gevonden worden, leert hij dat (1) boze geesten zich dikwijls hechten aan de ruimten en het meubilair in een huis; (2) ouders moeten hun kinderen waarschuwen dat de monsters die zij ’s nachts in hun kamers vreezen niet alleen werkelijkheid zijn maar dat zij demonen zijn die berispt moeten worden in de naam van Jezus; en (3) dat het middeleeuwse geloof in geesten die seksuele relaties hebben met mensen (incubi en succubi) niet alleen gefundeerd is maar ook een ervaring die algemeen genoeg is om behandeld te worden in de eerste van zijn zeven “stappen naar vrijheid” als een mogelijk verleden zonde die afgewezen moet worden.

“Door het gezag dat ik heb in Jezus Christus, beveel ik nu elke huisgeest en elke vijand van de Heer Jezus Christus, die in en om mij heen is, mijn aanwezigheid te verlaten”.¹

(Uit Andersons zeven “stappen naar vrijheid”).

Kan een christen een demon hebben? In 1993 was ik coauteur van een artikel voor de *Christian Research Journal* dat voor eens en altijd een ontkennend antwoord op deze vraag trachtte te geven.² Het beantwoordde vele van de beste argumenten voor de demonisering van christenen, voortgebracht door bevrijdingsleraren zoals C. Fred Dickason, Jack Deere, en Mark Bubeck.

Enkele boeken van Anderson

Dat artikel behandelde *niet* de leringen van Neil T. Anderson, wiens bediening - “Vrijheid in Christus” genoemd - slechts een paar jaar voordien was gelanceerd. Alhoewel Anderson enkele algemene veronderstellingen deelt met andere bevrijdingsleraren, had hij een unieke benadering met betrekking tot de demonen die het moeilijk maakte hem in dat artikel in te sluiten. Zoals hierboven weergegeven in het gebed (uit zijn zeven “stappen naar vrijheid”) leert Anderson dat christenen demonen kunnen hebben, maar hij beweert ook dat gedemoniseerde gelovigen het gezag en de verantwoordelijkheid bezitten om de duivel persoonlijk te weerstaan, eerder dan op andere christenen beroep te doen om hun demonen uit te drijven. Als “Freedom in Christ Ministries” zou doorgaan met groeien, moesten wij wel op een of andere dag een artikelenreeks wijden aan Andersons leringen en benadering. Die dag is nu gekomen. Anderson is een van de populairste en invloedrijkste leraren geworden met betrekking tot geestelijke oorlogvoering. Zijn vele boeken verkopen als warme broodjes in de christelijke boekhandels, en in de laatste jaren heeft onze lokale christelijke gemeenschap ten minste een van zijn conferenties gehuisvest.

Terwijl het toerusten van christenen om de duivel te overwinnen het belangrijkste doel is van Andersons leer, is dat geenszins het enige doel. De focus van zijn bediening is discipelschap en pastorale counseling.³ Hij geeft bondig de nadruk van zijn boodschap in volgende verklaring: “Het ontmaskeren van de leugen [van Satan] en voor de geest de strijd begrijpen [met Satan] is de halve strijd gewonnen. De andere helft is het hebben van een ware kennis van God en weten wie u bent als kind van God”.⁴

In veel opzichten is Neil Anderson een respectabele persoonlijkheid en leraar. Hij was voorheen de voorzitter van de Practical Theology department aan de Talbot School of Theology, hij bezit doctoraten in bediening en opleiding en diende als kerkpastor 15 jaar voordat hij bij de Talbot faculteit ging. Zijn boeken - inbegrepen zijn fundamentele werken *Victory over the Darkness* (NL: Overwinning over de duisternis) en *The Bondage Breaker* (NL: De Bevrijder) - bevatten veel gezonde theologie, geestelijk inzicht en praktische wijsheid. In sommige opzichten hebben ze zonder twijfel tot voordeel gestrekt van velen. Maar zoals we zullen zien, zijn ze ook bezaaid met ernstig foutieve veronderstellingen die bij onkritische christenen tot allerlei bindingen kunnen leiden - een ironisch effect van een bediening die zich juist ten doel stelt christenen te bevrijden .

Andersons interesse in het helpen van christenen vrijheid in Christus te vinden werd gestimuleerd toen hij in Talbot studenten ontmoette met geestelijke problemen. In goed bijgewoonde lessen over het oplossen van geestelijke conflicten, verkende hij de onderwerpen van geestelijke oorlogvoering en de identiteit van de gelovige in Christus. Zijn ideeën en benadering ontwikkeld hebbend in die academische context, stichtte Anderson “Freedom in Christ Ministries” in 1989 om een breder publiek met zijn boodschap te bereiken.

FREEDOM IN CHRIST MINISTRIES

De missie van Vrijheid in Christus stelt zich ten doel: “leiders wereldwijd krachtig en strategisch te herbronnen om de Kerk vrij te maken in Christus. Sinds zijn aanvang heeft Freedom in Christ Ministries het voorrecht om duizenden veranderde levens te zien, over de hele wereld. Prioriteit wordt gegeven aan het herbronnen van pastors, kerkleiders, zendelingen, en hen in para-kerkbedieningen in alle delen van de wereld, opdat zij in staat zouden zijn anderen te onderwijzen. Kerken, zendingsgroepen, bedieningen, bijbelcolleges en hele denominaties werden uitgerust en aangemoedigd”.⁵

Freedom in Christ Ministries heeft een bijzonder diepe invloed op Campus Crusade for Christ en de Conservative Baptists, maar hun conferenties worden gehuisvest door kerken over het hele evangelicale spectrum, met inbegrip van zowel pentecostals als niet-pentecostals. In 1988 werden er confe-

renties gehouden doorheen Noord- en Zuid-Amerika, evenals ook in verscheidene locaties in Azië en Europa.

Op hun website worden 19 leden afgebeeld voor hun internationaal kantoor, en er zijn regionale kantoren en “resource centers” doorheen de Verenigde Staten en in Canada, Australië, Engeland, Europa, Afrika, Azië en de South Pacific die aan distributie doen van Andersons boeken, studiegidsen, en audio-/video-opnamen van conferenties. Er zijn ook mensen afgebeeld onder “Youth Ministries”, “Young Adult Ministries” en “Recovery Ministries”.

Anderson staat aan het hoofd van wat hij [letterlijk] noemt “een gevangenen-bevrijdende beweging van God die begint te groeien in de kerk”.⁶ Hij is duidelijk uit op het institutionaliseren van zijn kenmerkende benadering van heiliging (groei in heiligheid) en geestelijke oorlogvoering, met het oog op een ‘breedvoeriger leven’ in de evangelische kerk - met alle begeleidende bronmaterialen, zijn boeken en studiegidsen inbegrepen.⁷ Waar zijn missie succes heeft brengt hij ernstige polarisatie en verdeeldheid, omdat vele van zijn leringen onconventioneel en controversieel zijn binnen evangelicale kringen.

DE NATUUR VAN DE CONTROVERSE

Controversiële componenten in Andersons boodschap zijn niet enkel zijn leer dat Christenen demonen kunnen hebben maar ook zijn geloof dat christenen tot de duivel zouden moeten spreken, dat zij specifiek hun verleden zonden moeten identificeren en afwijzen om daar vrij van te komen, dat zij geen zondenatuur hebben, dat correcte zelfperceptie de sleutel is naar een geheiligd leven, en dat satanisch ritueel misbruik en MPD (multiple personality disorder - verstoring door meerdere persoonlijkheden) algemene problemen zijn die veroorzaakt worden door een grote satanische samenzwering. Ook onderworpen aan kritiek zijn zijn methoden voor het vinden van schriftuurlijke, historische en hedendaagse steun voor zijn beweringen. Onderhavige artikelenserie zal deze bezorgdheden bespreken en zal zowel de negatieve praktische consequenties van zijn bediening bespreken als de positieve alternatieve benaderingen in de behandeling van geestelijke conflicten.

Anderson heeft zich voorgenomen om controversie uit te lokken waar hij ook gaat, want hij verenigt in één persoon talrijke conflicterende elementen. Met één voet staat hij stevig in de protestantse theologie, maar met de andere staat hij stevig op het sensationele, speculatieve en subjectieve domein dat bepaalde sectoren van de evangelicale sterk is gaan karakteriseren. Deze mengeling van veelsoortige eigentijdse christelijke componenten helpt ook Andersons aantrekkingskracht te verklaren: er is iets in zijn boodschap voor haast iedereen.

Bovendien heeft hij virtueel het gehele geestelijke leven in kaart gebracht, en maakt hij dit intellectueel begrijpelijk, en legt hij praktische stappen uit naar overwinning op een brede waaier van psycho-spirituele problemen. Dit slaat zowel aan bij pastors als bij christenen, want zij hoeven niet hulpeloos te blijven zitten wanneer zij geconfronteerd worden met een moeilijke counselingsituatie - Zij kunnen de hulpbehoevende doorheen de stappen naar vrijheid leiden. Voeg hieraan toe het feit dat Anderson gebalanceerd overkomt: hij erkent de realiteit en rol van het bovennatuurlijke in de hedendaagse wereld zonder afstand te nemen van de persoonlijke verantwoordelijkheid van iemands handelen, en hij erkent de dingen die voortgebracht werden door de moderne psychologie zonder afstand te nemen van een bijbels referentiekader.

Deze mainstream-evangelicals die resoneren met deze en andere aspecten van zijn boodschap, neigen ertoe de elementen die strijdig zijn met hun traditionele zienswijzen, over het hoofd te zien, te rationaliseren of te minimaliseren. En zo hebben vele christelijke leiders Andersons boodschap onderschreven zonder de controversiële dimensies ervan volledig te begrijpen.

Anderson zelf is een meester in het bestendigen van deze onkritische houding. Niet enkel geven de vele goede dingen die hij te zeggen heeft de indruk dat hij een betrouwbaar leraar is, maar hij gaat kritiek tegen door frequent te spreken tegen de echte excessen die met hem in verband zouden kunnen gebracht worden. Bijvoorbeeld, omdat hij ervoor waarschuwt geen vrees te hebben van, en bezetting door, demonen,⁸ is het gemakkelijk aan te nemen dat hij geen promotor is van deze vrees. Maar het is niet voldoende om enerzijds te waarschuwen tegen een buitensporigheid, als anderzijds iemands leer van nature tot excessen leidt, en in zijn geval is dat ook zo.⁹ Alhoewel Anderson met

overredingskracht *het beeld* van een verantwoordelijke, evenwichtige leraar projecteert, draagt hij dikwijls niet het *wezen* daarvan over.

Ik wil niet suggereren dat Anderson zijn publiek moedwillig tot een staat van passieve aanvaarding sust voordat hij van start gaat met zijn controversiële leringen. Het belangrijkste probleem met zijn leer blijkt eerder logische inconsequentie te zijn. Met andere woorden: hij geeft de schijn dat hij een zin heeft voor wat evenwichtige theologie zou kunnen zijn, en dat hij oprecht binnen die parameters wil blijven, en zo straalt hij vertrouwen uit bij zijn publiek; maar daarnaast vervalt hij tot logische drogredenen, dubbelzinnigheden en twijfelachtigheden¹⁰, die zijn beoefening van evenwicht tegen spreken op manieren die noch hij, noch velen van zijn publiek blijkbaar onderscheiden. Anderson zorgt er dus voor dat hij met positieve uitingen iemands kritische vermogens op de rem zet.

De problemen met Andersons boodschap en methode zijn niet louter van perifere maar van fundamentele aard; ze staan niet geïsoleerd maar duiken frequent op in elk van zijn boeken. Zijn boodschap is essentieel toegelegd op heiliging (zoals oorspronkelijk uiteengezet in *Victory over the Darkness*) en geestelijke oorlogvoering (zoals oorspronkelijk uiteengezet in *The Bondage Breaker*). Die twee theologieën zijn logischerwijs gerelateerd en onderling afhankelijk. Maar foute veronderstellingen liggen aan de oorsprong van beide.

NOTEN

1. Dr. Neil Anderson, *Walking in the Light* (Nashville: Thomas Nelson Publishers, 1992), 178–79.
2. This is primarily a spiritual exercise of faith and obedience rather than a psychological reconditioning process, as Anderson portrays sanctification (see accompanying article).
3. Nonetheless, in the true believer the new nature ultimately prevails over the old (e.g., 1 John 3:9; 5:18; Phil. 1:6).
4. Neil T. Anderson, *Helping Others Find Freedom in Christ* (Ventura, CA: Regal Books, 1995), 72.
5. Anderson argues that Paul “was referring to his nature before his conversion to Christ.” (Neil T. Anderson, *Victory over the Darkness: Realizing the Power of Your Identity in Christ* [Ventura, CA: Regal Books, 1990], 72; emphasis in original.) Paul’s exact words, however, were “I am (Greek: *eimi*, present tense) the chief of sinners.” No doubt Paul’s preconversion sins qualified him to be *chief* among sinners, but it was his ongoing possession of a sin nature that qualified him to be *presently* ranked in that category.
6. *Victory*, 82–83.
7. Dr. Neil Anderson, *Released from Bondage* (Nashville: Thomas Nelson Publishers, 1993), 123–24.
8. See, e.g., *Victory*, 167.
9. *Ibid.*
10. Neil T. Anderson, *The Bondage Breaker* (Eugene, OR: Harvest House Publishers, 1990), 227–28.

For further information on Dr. Neil Anderson and Freedom in Christ Ministries, we recommend these important articles, which also are reprinted from the Christian Research Journal:

- “The Bondage Maker: Examining the Message and Method of Neil T. Anderson” (a four-part series) by Elliot Miller (DA081, DA082, DA083), and Bob and Gretchen Passantino (DA084)
“Deliverance Ministry in Historical Perspective,” by David Powlison (DA085),
“Can a Christian Be Demonized?” by Elliot Miller and Brent Grimsley (DD075),
“The Hard Facts about Satanic Ritual Abuse” by Bob and Gretchen Passantino (DO040).